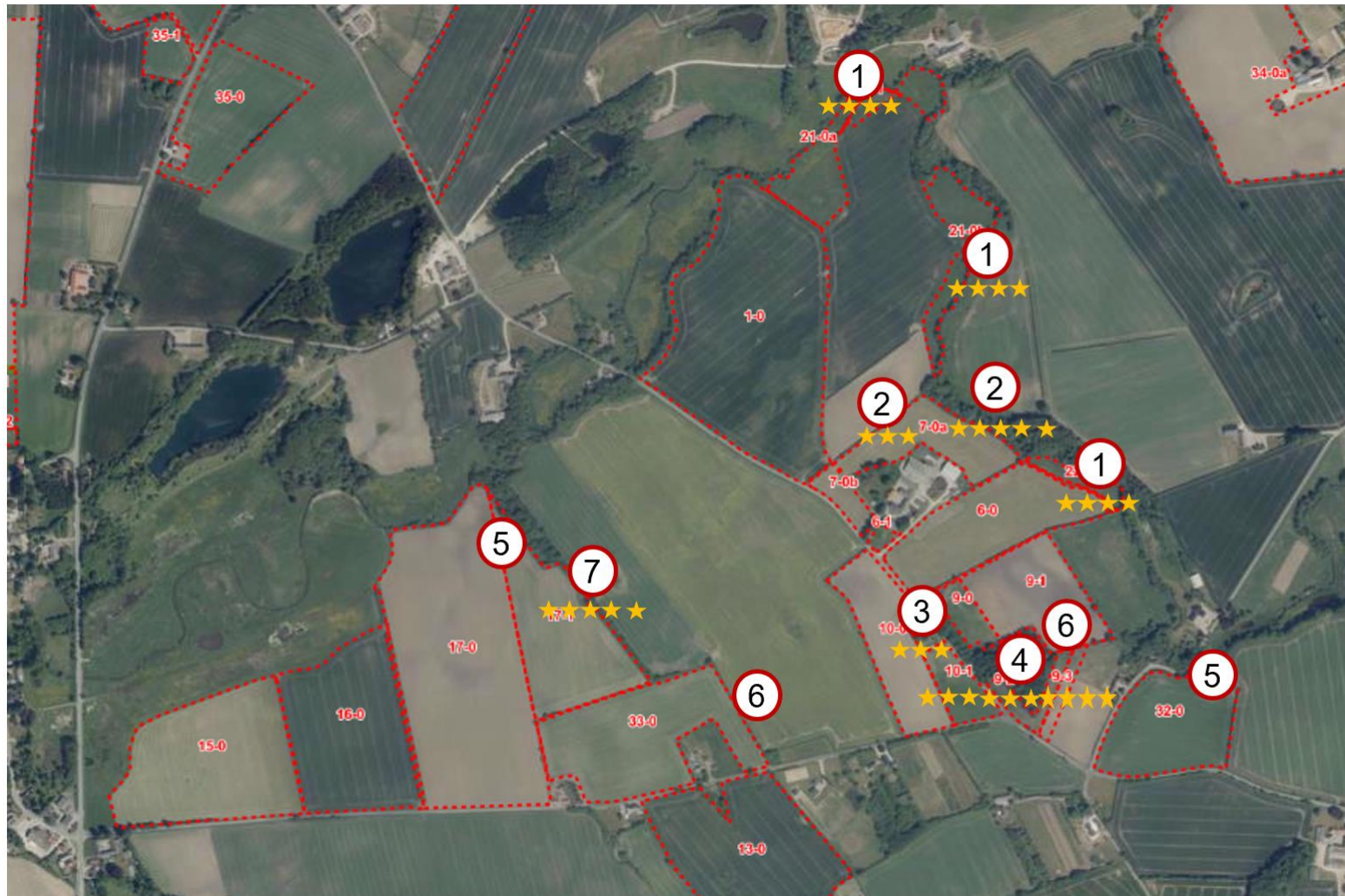

Opsummering af Naturtjek besøg: Johan Bebe og Anne Katrine Clausen

Område	Type	Tilstand	anbefalinger
1	Enge, som er en del af vådområde	Plantedækket er præget af græs, men der er områder med skræpper, lav ranunkel, forglemmigej, og brændnælder. Tættere på vandløbet er der flere lavbundsplanter. Engene får en score på 4 ud af 8 stjerner, da der er begyndt at komme en vis mængde blomster.	Det anbefales, at der arbejdes videre med at få arealerne indhegnet, så det er nemt at drive dyrene fra indhegning til indhegning. Flyt gerne hegnet op på kanten af skråningen, for at inddrage de mere tørre skrænter. Tilskud til pleje af græs og natur kan kombineres med fastholdelsestilskud (1800 kr) på 1650 kr/ha ved afgræsning og 850 kr/ha ved slæt. Engene skal være tørre nok til at afgræsse/slæt.. Engene ser frodige ud - kan nok gå 2-4 kvier/ha. over en hel sommer, eller lav foldskifte med større belægning. Jeres heste vil også være oplagte til at græsse og gerne som supplement til afgræsning med kvæg
2	Læhegn og syrenhegn	Der er flere typer læhegn på ejendommen, hvor især læhegnet langs vandløbet og ved mark 17-1 har en stor variation i træer og buske og opnår topscore i biodiversitet på 7 stjerner. Der er også syrenhegn, som scorer mindre på biodiversitet, men er en fin nektarkilder om foråret og har en kulturel betydning.	Det anbefales at lade læhegnene passe sig selv. Lad afskårne grene og træer ligge i læhegnet Lad de ældste træer blive stående, da de har størst værdi for biodiversiteten og særligt stående dødt ved. For at skabe lidt mere variation i syrenhegnene, kan der visse steder beskæres kraftigere, så der opstår en større variation i højde og bredde og dermed lysindfald. Ved at lave en dyrkningsfri buffer langs hegnene, vil der være en beskyttelse af selve hegnet, som I også har visse steder, se punkt 6.
3	Brak arealer	Jorden er meget sandet og tør, hvilket giver et godt udgangspunkt for en høj biodiversitet. Derfor er der også en del vilde blomsterplanter som røllike og lancetvejbred, som giver føde og levested for insekter. Der er forsøgt plantet juletræer, hvilket har forstyrret bunden og givet andre blomsterplanter mulighed for at etablere sig, som blandt andet alm. syre og valmuer. Arealer score 5 stjerner ud af 5, da arealet har ligget så længe, og der er indvandret forskellige blomsterplanter.	Det er fint at fortsætte den hidtidige drift med slåningsbrak enten forår eller sommer og undgå at sprøjte eller gøde arealet. Det anbefales, at ved sommerbrak at arealet slås så sent som muligt inden den 15. sep.

4	skov	Skoven ligger i tilknytning til brakarealer. Derudover er der en bred udyrket bræmme mellem skovbrynet og den dyrkede mark, hvilket skåner skoven for påvirkning fra gødning og sprøjtegifte. Selv om skoven ikke er så stor, er der en stor variation blandt træerne med både nåle- og løvtræer, med meget nedfaldet dødt ved og døde stående træer. Der er også en lysning, hvor der er høje urter og krat af brombær samt en større stendynge. Derfor har skoven fået 10 stjerner ud af 10.	Lad skoven passe sig selv og bevare brakarealerne rundt om. Det er vigtigt at flest mulige store/gamle træer bevares, at døde eller dødende træer får lov til at stå, og at dødt ved i form af grene og væltede stammer ikke fjernes – alt sammen til gavn for biodiversiteten. Vandhul i nærheden af skoven vil give en øget variation til området. Det bør undersøges nærmere om brakarealet egner sig til at lave en sø. Etabler søen med brede skrånende brinker, som kan koloniseres af sumpplanter og let adgang for vandlevende dyr. Kommunen skal give tilladelse til søen. <i>En vovet ide kan være at indhegne brakarealet og skoven, for at lade nogle ekstensive kvæg afgræsse (evt. blandingskvæg) og skabe åbninger i skovområdet og plantedækket. Arealet er meget magert, og kan derfor ikke bære et stort antal dyr.</i>
5	Udtagning af markkanter	Mark 17-0 , 17-1 og 32-0 ligger op af vådområder eller vandhuller med læhegn. Især mark 32-0 ligger med et rimeligt hæld ned mod et vådt moseområde. Markkanterne er besværlige at dyrke og ser ud til at give et mindre udbytte end resten af marken. Arealerne har ikke en score i dag, men har potentiale til tre stjerner. Vil virke som bufferareal og beskytte eksisterende natur.	Tag gerne en udyrket bræmme ud af de marker, der ligger op til natur og lig bræmmerne i brak. Bræmmen kan være op til 10 m i bredden, men størrelsen kan fint tilpasses til det, der passer bedst ifht markens form og bredden på de maskiner, der bruges til dyrkning. Det er bedst ikke at i så noget i den udyrkede bræmme, men blot lade de vilde planter indvandre af sig selv – det giver større værdi for naturen, end at udså fx en blomsterblanding.
6	Vejkanter og bufferarealer	Vejkanter og markskel ligger uklippede hen og der er en del blomster, som er med til at give et positivt bidrag til biodiversitet, da det giver føde- og levested for insekter. De scorer 8 ud af 8 stjerner, da vejkanterne er artsrige og har en god bredde, hvilket mindsker påvirkningen af driften fra marken med gødning og sprøjtegifte.	Fortsæt med de lidt brede bræmmer og overvej om der er flere steder langs læhegn og vejkanter, hvor det i forhold til den øvrige markdrift kan give mening at lave en bræmme ind til læhegn eller vejkanter. I de kanter som er meget græsdomineret kan blomster fremmes ved at slå dem tidligt i maj og sidst i oktober. Ved foreksempel skoven er arealet meget næringsfattig og sur og det giver ikke mening af bruge tid på at slå det.

7	Vandhul	Det er et lille fint vandhul, men diverse sumplanter med dunhammer, rørgræs, kattehale og piletræer. Der er en bræmme på 3- 4 meter ud til marken og det giver plads en del blomster, fx musevikke, og de er godt besøgt af forskellige sommerfugle og bier. Vandhullet får 5 ud af 5 stjerner, da der er en rigtig fin variation og beskyttelse af vandhullet ud mod marken.	Det anbefales at lade området passe sig selv. Det kan undersøges om vandhullet kan udvides, hvis det har interesse, men stadig så der opretholdes en bræmme ud til den dyrkede mark. Det er oplagt at se på, om det samtidig kan give en mere lige linje i marken, og så lave et langstrakt vandhul, som følger det bugtede læhegn. Kommunen skal give lov til udvidelse af vandhullet
---	---------	---	--

Støtteloft for ordninger under Landdistriktsprogrammet

Støtteloft for Fastholdelsestilskud og Plejegræstilsgn Grundbetaling (1890 kr./ha) regnes ikke med, men lægges oveni bagefter!	Kr./ha (omregnet fra Euro, så det kan svinge)
Flerårige specialafgrøder (frøplanter, frugt, bær)	6.700,- (20-årigt:3500+plejegræs:1650=5150)
1-årige afgrøder	4.500,- (20-årigt:3500+plejegræs:1650=5150) Justeres ned til 4.500 kr.
Anden arealanvendelse, f.eks. permanent græs	3.400,- (20-årigt:1800+plejegræs:1650=3450) Justeres ned til 3.400 kr.

Tilskudsform	Kr./ha		
Grundbetaling med eller uden artikel 32	1890,-		
Pleje af græs- og naturarealer (afgræsning)	1650,-		
Pleje af græs- og naturarealer (slæt)	850,-		
20-årigt Fastholdelsestilskud	Omdrift	Permanent græs (eller	Natur:
	3500,-	1800,-	300,-

Generelle regler for tilskudsordningerne:

Synligt afgræsset (Lavt). Hele arealet skal være synligt afgræsset den 15. sep. Der må være områder op til 500 m², der ikke lever op til kravet.

Har du valgt at søge om Grundbetaling (GB) på arealet, skal plantedækket fremstå afgræsset og mindst 50% af arealet skal det være under 40 cm højt. Områder der ikke bærer præg af afgræsning må højst være 100 m² for stadig at være GB berettiget.

Fast græsningstryk (Fast): Der skal min. gå 1,2 storkreatur/ha i juni, juli, aug. Der kan opnås et lavere græsningstryk, men så skal du kontakte din lokale kommune. Græsningstrykket gælder hele indhegningen og ikke kun det areal, der er søgt på, dog fratrækkes arealer, som der **ikke kan** græsses.

Dette kan ikke kombineres med GB.

Hvis du har valgt afgræsning, skal du være opmærksom på regler for slåning og afpudsning på arealet.

- 1. maj til 20. juni: plantedækket må ikke slås (hverken afpudsning eller slæt).
- 21. juni til og med 15. september: Afpudsning må kun ske som en del af driften med afgræsning (kun efter dyrene er sat på arealet og ikke fladedækkende afpudsning) – slæt er tilladt, hvis det sker som et supplement til afgræsningen – f.eks. for at sikre vinterfoder.
- 16. september til 30. april: Der er ingen regler for slåning af arealet.
- Der er særlige regler, hvis der er fremavl af frøgræsmarker i nærheden.

Slæt Mindst 1 slæt i perioden d. 21. juni – 15. september. Plantematerialet skal fjernes. Slættet kan ikke erstattes af afgræsning, men der kan suppleres med afgræsning.

Plejetilsagn med slæt kan omdannes til plejetilsagn med afgræsning. Kontakt din planteavlskonsulent hvis dette er relevant for dig.

Generelt

Du må hverken sprøjte, gødske eller omlægge.

Du må tilskudsfodre kalve under 6 mdr, men ikke ældre dyr.

Søg dispensation hvis

- Dele af arealet bliver for vådt eller der ikke kan opretholdes plantedække på noget af arealet
- Der er for lidt græs til dyrene og du ønsker at fodre (søg også kommunen, hvis det er beskyttet natur)
- Hvis du ønsker at sammenhegne et areal med fast græsningstryk med et andet areal med synlig afgræsset.

Dispensation kan søges gennem hjemmesiden plejegræs: <https://lbst.dk/landbrug/natur-og-miljoe/httplbstdklandbrugnatur-og-miljoeplejegraes/> Eller ved henvendelse til mig.

Ved salg eller bortforpagtning.

Tilsagn gælder i 5 år og du skal hvert forår med fællesskemaet ansøge om udbetaling. Ved salg eller bortforpagtning kan du enten overdrage tilsagnet eller gå ud af ordningen uden at tilbage betale tidligere års tilskud.